

Benchmarken in de paramedische sector

In deze uitgave van MoveMens kijken we naar de cijfers van knie- en heupoperaties. Omdat artrose hier vaak een oorzaak van is, hebben we ook deze cijfers op een rijtje gezet. Er zijn een aantal opvallende conclusies te trekken.

Artrose

Er is veel te doen rondom orthopedische klachten. Artrose in de knie of heup kan een oorzaak zijn van een totale knieprothese (TKP) of een totale heupprothese (THP). Ondanks het feit dat heel veel Nederlanders met artrose kampen, met name bij de knie (335.000) en heup (325.000), zien we slechts een deel van deze patiënten terug bij de fysiotherapeut. Echter, vanaf 1 januari 2018 komt fysiotherapie voor artrose in knie en heup (max 12 behandelingen) in de basisverzekering. Wel blijft het eigen risico hierop van toepassing. Oefentherapie bij artrose van knie en heup is bewezen effectief en in de praktijk is gebleken dat wekelijks een behandeling gedurende acht tot twaalf weken gemiddeld voldoende is om een patiënt de oefentherapie aan te leren. Daarna kan de patiënt dit zelf in de thuissituatie of in de

sportschool voortzetten. Met het opnemen van fysiotherapie in het basispakket moet een besparing van 5 miljoen euro per jaar worden gerealiseerd. Het aantal behandelingen in de basisverzekering is enigszins opvallend te noemen, gezien het gemiddeld aantal behandelingen (8 tot 12) dat in de praktijk voldoende blijkt.

Heup en knie

De totale heupprothese (THP) wordt gezien als een van de meest succesvolle operaties van de afgelopen decennia. De laatste jaren heeft de totale knieprothese (TKP) echter een inhaalslag gemaakt. Momenteel ligt het aantal knie-operaties zowel qua klachten als behandelingen zelfs iets hoger dan bij de heup. De verwachting is dat ook in de nabije toekomst meer knie- dan heupprothesen worden geïmplantéerd.

Wat is ParaBench?

Met ParaBench krijgen praktijken inzicht in hoe zij presteren en kunnen ze daarop bijsturen indien nodig. Ook bij gesprekken met verzekeraars is die informatie belangrijk en heb je zelf cijfers in handen. Daarnaast is het mogelijk de eigen praktijk te vergelijken met andere fysiotherapiepraktijken. Bovendien worden trends in de branche zichtbaar. Op dit moment zijn er bijna 450 praktijken aangesloten. Daarmee is ParaBench de grootste benchmark in Nederland, maar het kan altijd beter. Hoe meer praktijken zich aansluiten, hoe helderder het beeld dat geschetst kan worden. Intramed PLUS-gebruikers kunnen gratis gebruik maken van het ParaBench praktijkdashboard. Daarnaast is er de mogelijkheid om uit te breiden met het ParaBench supervisie-dashboard. Hiermee wordt het ook mogelijk om verschillende vestigingen of medewerkers met elkaar te vergelijken.

Oproep: Ziet u trends in de markt? Heeft u bepaalde ideeën of wilt u juist meer weten? Mail ons uw vraag en wij gaan ermee aan de slag. Vanuit de benchmark kunnen we verschillende dwarsdoorsnedes maken op bijvoorbeeld leeftijd, klacht, verhouding man/vrouw etc. Wilt u cijfers zien van de behandeling van schouderklachten? Hoe de verdeling qua leeftijd is bij nieuwe instroom? U kunt het zo gek niet bedenken of we kunnen u aan de hand van de beschikbare cijfers antwoorden geven. Mail uw verzoek naar Kris Ubink: kubink@intramed.nl

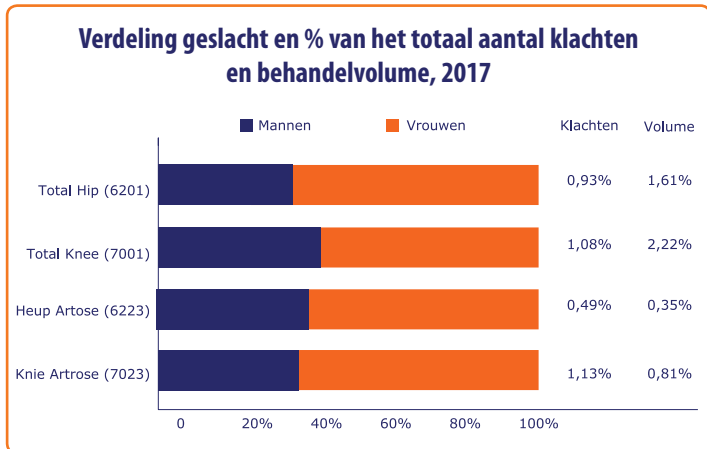
Zowel bij artrose als bij een totale operatie liggen de percentages bij de knie wat hoger dan bij de heup. Dit geldt voor zowel het aantal klachten als het behandelvolume. Voor de knie zijn gemiddeld 28,5 behandelingen nodig voor een geheel revalidatietraject, waarbij er vrijwel geen verschil is tussen mannen en vrouwen als het gaat om aantal behandelingen. De vergoeding komt in principe uit de basisverzekering, maar als de patiënt niet aanvullend verzekerd is, zal hij/zij de eerste 20 behandelingen zelf moeten betalen. Voor een nieuwe heup duurt de revalidatie meestal iets korter; gemiddeld 24 behandelingen.

Vrouwen

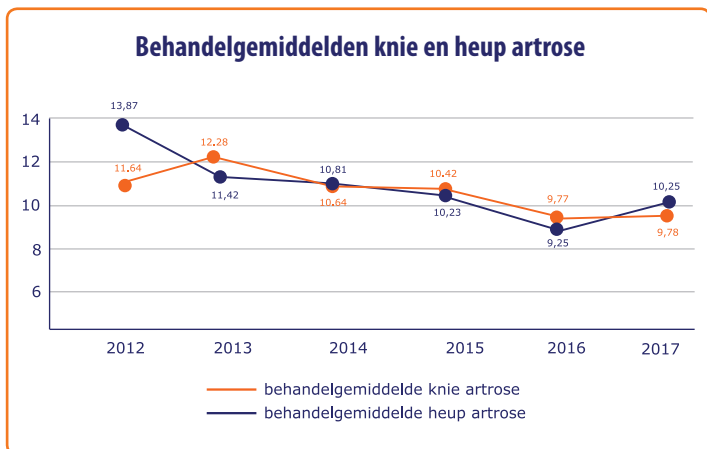
Wat zeer opmerkelijk is, zijn de verschillen tussen mannen en vrouwen. De verhouding man-vrouw met een nieuwe knie is de laatste jaren wel iets veranderd, maar nog steeds is het aantal vrouwen ongeveer 2/3 tegen 1/3 mannen. Ook bij de totale heupprothese zien we dezelfde verhouding. Er zijn dus beduidend meer vrouwen die een nieuwe knie of heup krijgen dan mannen. Een opvallend verschil, dat we nog niet echt kunnen verklaren. Wellicht zijn er fysiotherapeuten die hier een verklaring voor hebben. U kunt altijd mailen naar Intramed via kubink@intramed.nl.

Artrose knie en heup

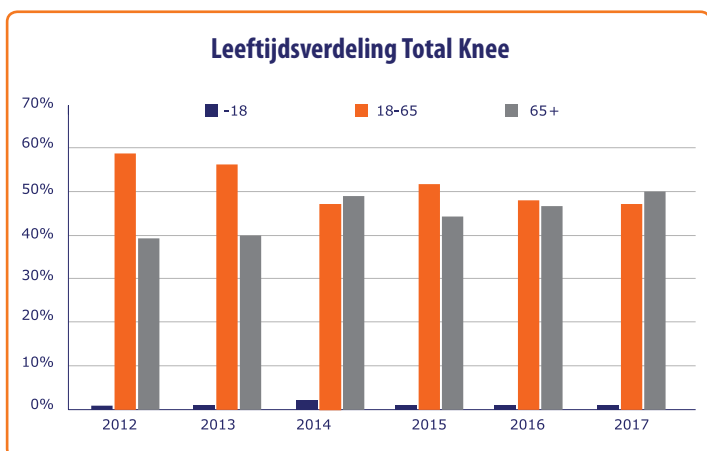
In figuur 1 zien we de totale aantallen THP, TKP, knie artrose en heup artrose. Het aantal patiënten dat met knie artrose bij de fysiotherapeut komt, bedraagt ongeveer 1,1% van het totaal. Het behandelvolume ligt rond de 2,2%. Bij heup artrose liggen de percentages beduidend lager (resp. 0,5% en 0,4%). Het behandelgemiddelde is zowel bij knie artrose als heup artrose de afgelopen jaren wat gedaald, zoals te zien is in figuur 2. Bij knie artrose zien

Figuur 1 (Verdeling geslacht en % van het totaal aantal klachten en behandelvolume, 2017)

Figuur 2 (Behandelgemiddelden knie en heup artrose)

Figuur 3 (Leeftijdverdeling Total Knee)

we het behandelgemiddelde dalen van ongeveer 12 naar 10 behandelingen en bij heup artrose zelfs van 14 naar 10. De verhouding vrouw-man is ongeveer gelijk, zo'n 65% vrouwen en 35% mannen. Zoals eerder vermeld is het opvallend dat het huidige behandelgemiddelde hiermee wat lager ligt dan wat er vanaf 1 januari vergoed gaat worden. Wellicht hebben de zorgverzekeraars gebruikt gemaakt van oude data?

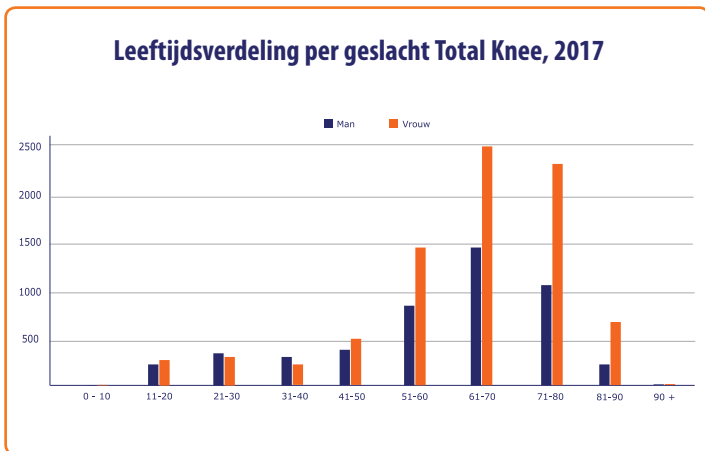
Vrouwen oververtegenwoordigd

In de leeftijdsverdeling Total Knee (figuur 3) zien we een duidelijke trend. In 2012 was nog bijna 60% van de patiënten tussen de 18-65, in 2017 is dat gedaald tot een kleine 50%. In de categorie 65+ zien we juist een stijging. De categorie tot 18 jaar is uiteraard een klein percentage van het totaal.

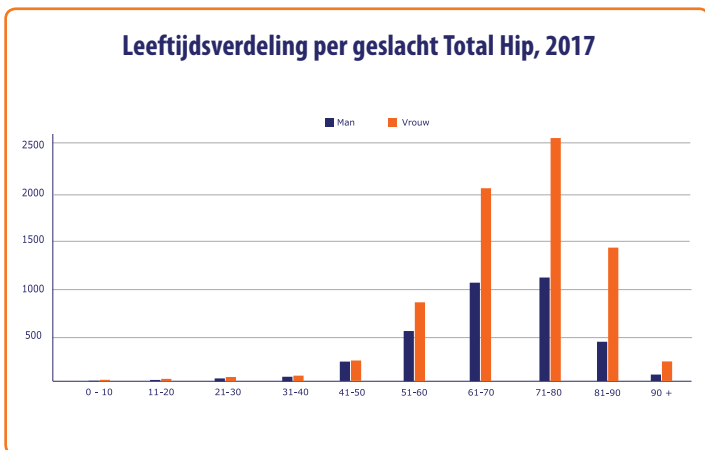
Het percentage 65+ers is hoog. Binnen deze groep zijn de vrouwen ruim oververtegenwoordigd. Dit kunnen we natuurlijk deels verklaren door de vergrijzing en het feit dat vrouwen gemiddeld ouder worden dan mannen. Maar het is wel bijzonder dat twee maal zoveel vrouwen dan mannen van 65+ een nieuwe knie krijgen (34,1% vrouwen tegenover 15,9% mannen). Deze trend is in de jaren hiervoor ook het geval. Enige verschil is dat waar de groep met een nieuwe heup (THP) redelijk constant blijft, daar is groei te zien bij de TKP.

Grote verschillen

Het is bijzonder om te zien dat de grote verschillen eigenlijk pas ontstaan na het 50e levensjaar (Figuur 4: Leeftijdsverdeling per geslacht Total Knee). We zien dat er dan pas aanmerkelijk meer vrouwen in behandeling worden genomen dan mannen (n = 13372 over de jaren 2015-2017).

Figuur 4 (Leeftijdsverdeling per geslacht Total Knee, 2017)

Figuur 5 (Leeftijdsverdeling per geslacht Total Hip, 2017)

Ook vanuit publicaties die door het LROI (Landelijke Registratie Orthopedische Implantaten) worden gedaan, zijn deze verschillen tussen mannen en vrouwen zichtbaar. Helaas worden hier geen expliciete verklaringen voor gegeven.

Ieder jaar worden er in Nederland ongeveer 18.000 totale knie-operaties uitgevoerd. De gemiddelde leeftijd ligt rond de 61. Bij vrouwen is die gemiddelde leeftijd 63 en bij mannen is dat 57,5. Kijken we naar de leeftijdsverdeling per geslacht bij de Total Hip (Figuur 5), dan zien we dat ook hier de verschillen tussen mannen

en vrouwen pas na het 50e levensjaar beginnen (n=11536 over 2105-2017). Wel zien we dat de gemiddelde leeftijd bij de THP een stuk hoger ligt dan bij de TKP. Voor de totale populatie is dat 69,4 en kijken we naar de mannen en vrouwen dan is dat 67,2 voor de mannen en 70,5 voor de vrouwen. □

Meer info?

➔ www.movemens.nl